

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobců: **xxxxxx**
zastoupené JUDr. Pavlínou Vanickou, advokátkou, se sídlem AK Praha 2,
Slezská 1357/1,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se
sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.6.2017, č.j. MV-64175-5/SO-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně napadly shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání první žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí ministerstva vnitra ze dne 27. 3. 2017, čj. OAM-185-47/ZR-2015, jímž byla podle ust. § 87f odst. 1 ve spojení s ust. § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen "*zákon o pobytu cizinců*"), ukončeno povolení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

k přechodnému pobytu a byl jí udělen výjezdní příkaz s platností 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

[2] Žalobkyně napadly rozhodnutí v celém rozsahu a domáhaly se jeho zrušení, včetně zrušení prvostupňového správního rozhodnutí, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uvedly tyto žalobní body, jimiž je soud při svém přezkumu vázán. V řízení nebyl zjištěn řádně skutkový stav, když žalovaný argumentuje tím, že žalobkyně důkazní nouzi zavinila sama tím, že odmítla vypovídat. V daném případě se nejednalo o návrhové řízení, ale o řízení z moci úřední, kdy je na správních orgánech, aby opatřily dostatek důkazů k podložení svého závěru. V tomto řízení byl prakticky jediným důkazem podnět pro zahájení řízení, a to výslech svědka, který byl opatřen správním orgánem v jiném řízení.

[3] Dále namítají, že správní orgán změnil svůj pohled na situaci, když nejprve žalobkyni v roce 2009 udělil povolení k přechodnému pobytu, aby následně toto povolení zrušil. Dá se předpokládat, že tak učinil na podkladě nových zjištění, a to právě prostřednictvím výsledku svědka v roce 2014. V prvním případě jde o údajný logický závěr ohledně znalostí čínské kultury a jazyka, které má mít druhá žalobkyně a které ji mají umožnit přesídlit do domovské země obou biologických rodičů. Takový závěr učinil správní orgán pouze na základě odůvodnění rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 podle výsledku provedené před více než dvěma roky před vydáním rozhodnutí. Namítá, že tyto dva důkazy jsou dva roky staré, a proto se domnívají, že je rozhodnutí nepřezkoumatelné, když mohl být požádán např. orgán sociálně právní ochrany dětí o prošetření poměrů, nebo sám správní orgán mohl provést bytovou kontrolu či se dotázat ve škole nezletilé na aktuální poměry rodiny. Správní orgán pak nevzal v úvahu, že by účastníkem řízení měla být i nezletilá, neboť jejich práv a zájmů se vydané rozhodnutí musí dotýkat. Argumentace, že nezletilá může pobývat s otcem, kterého jí matka určila, je nesmyslná a účelová.

[4] V další části žaloby uvádějí, že správní orgány neposoudily dopady svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyň, když tato povinnost vyplývá mj. ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES. Správní orgány se tak nemohou zprostit posouzení této skutečnosti pouze z toho důvodu, že jim to vnitrostátní úprava umožňuje, což reflektoval i národní zákonodárce, pokud tuto povinnost v případě zrušení přechodného pobytu přímo novelou přidal do zákona. Pokud žalovaný srovnával postavení druhé žalobkyně s postavením její sestry, která žije výlučně v Číně, pak se jedná o nesrovnatelné okolnosti, neboť právě pro rozdílnost jejich dosavadního života vybrala první žalobkyně pobyt v České republice, sdílí s ní společnou domácnost i se svým biologickým otcem. Pan xxxx byl nedávno vyškrtnut z rodného listu druhé žalobkyně jako otec. Její vazby na Českou republiku jsou tak značné, neboť zde většinu života vyrůstala, má zde kamarády a chodí do české školy, její návrat do Číny by pro ni znamenal obrovské problémy. Dále uvádí, že nesouhlasí se závěrem, že by to byla první žalobkyně, kdo zasáhl do práv druhé žalobkyně, a uvádí, že neví, o jaká práva jde, zda právo pobývat na území České republiky jako občan České republiky, kdy ale bez reálného pobytu matky takový pobyt není možný, kdy likvidací pobytu matky dochází i k likvidaci práva dcery, která je postižená za účelové jednání matky a nemůže o něm rozhodnout. První žalobkyně je tak od toho, aby poskytla druhé žalobkyni co nejlepší podmínky pro život.

Pokud žalovaný a správní orgán prvního stupně se těmito aspekty nezabývaly z toho důvodu, že zákon jim takovou povinnost neukládá, pak zatížily své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Prvá žalobkyně pobývá na území již více než 8 let, tak těžko lze nazírat na údajné ohrožení veřejného zájmu jako na skutečné, aktuální a dostatečně závažné, když sama nespáchala ani trestný čin či přestupek (poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 68/2012).

[5] Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí jako nedůvodné, když v důvodech uváděl ty skutečnosti, které obsahově odpovídají odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[6] V odůvodnění napadeného rozhodnutí je mj. uvedeno, že ministerstvo na základě shromážděných podkladů dospělo k závěru, že první žalobkyně účelově uznala souhlasným prohlášením otcovství s občanem České republiky, která na základě toho nabyla české státní občanství a matka získala povolení k přechodnému pobytu. Tato osoba na výslechu vypověděla, že se tak stalo účelově a za finanční úplatu, za což byla odsouzena Obvodním soudem pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 27. 11. 2009, sp. zn. 8 T 438/2009 mj. pro trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území. Závěr ministerstva o obcházení zákona vychází dále z toho, že první žalobkyně přicestovala na území nelegálně v roce 2007, dne 20. 7. 2008 se jí narodila dcera, ke které souhlasným prohlášením dne 22. 7. 2008 určila otcovství s občanem České republiky, s nímž nikdy nevedla společnou domácnost a zaplatila mu za toto jednání finanční částku nejméně xxxx Kč. Po rekapitulaci odvolacích námitek se žalovaný ztotožnil se závěrem ministerstva, kdy první žalobkyně přicestovala na území ilegálně a otcovství k nezletilé dceři za finanční úplatu určila souhlasným prohlášením s další osobou, kterou nikdy předtím ani potom neviděla. Tímto jednáním si zajistila postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu ust. § 15a zákona o pobytu cizinců a mohla požádat o povolení k přechodnému pobytu, které jí bylo uděleno, a na které neměla právo, nebýt účelově obcházení zákona. Později se provdala za biologického otce své dcery. Časové souvislosti i řešení pobytové situace potvrzují závěr, že úmyslně obešla zákon a získala svým jednáním pobytové oprávnění, na které by jinak neměla nárok, k čemuž zneužila institut rodinného práva, čímž v důsledku poškodila svou nezletilou dceru, když minimálně zasáhla do práv k jejímu biologickému otci). Ve smyslu ust. § 50 správního řádu mohou podklady tvořit i skutečnosti známé z úřední činnosti, takovým podkladem může být i výsledek určeného otce nezletilé, který byl pořízen v rámci řízení o vydání povolení k trvalému pobytu první žalobkyně, je součástí spisu a mohla se k němu vyjádřit. Tento podklad obsahuje skutečnosti ohledně úkonu prohlášení k otcovství. Ohledně trestního příkazu v trestní věci této osoby lze dát zapravdu první žalobkyni, že nemá žádnou přímou relevanci s projednávaným případem, z odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí však není patrné, že by si ministerstvo z této okolnosti učinilo úsudek o tom, že by první žalobkyně spáchala trestný čin. Rozhodnutí soudů bylo použito pouze podpůrně, aby podpořilo argumenty. Ministerstvo dále zjistilo skutkový stav v souladu se správním řádem, kdy první žalobkyně mohla ve věci vypovídat, což neučinila, pokud má tedy za to, že ministerstvo některé skutečnosti neobjasnilo, nemůže to jít k tíži ministerstva, když nebyly zpochybněny. Je poukázáno na předchozí správní řízení, kdy byla zamítnuta žádost první žalobkyně rozhodnutím ze dne 20. 3. 2014 o povolení k trvalému pobytu příslušníka občana Evropské unie na území, neboť se dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k pobytu na území účelově učiněným

souhlasným prohlášením otcovství, z čehož rovněž je možné vycházet. Rozhodnutí je pravomocné, a je tak možné z něj vycházet.

[7] V odůvodnění rozhodnutí je dále uvedeno, že právní úprava stanoví, že správní orgány tuto skutečnost nemohou posuzovat podle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Z okolností života žalobkyně a manžela první žalobkyně, který je biologickým otcem druhé žalobkyně, je zřejmé, že souhlasné prohlášení o určení otcovství bylo učiněno účelově, aby si první žalobkyně zajistila možnost dalšího pobytu a biologický otec dítěte mohl přicestovat na území a zažádat o pobytové oprávnění, když dcera první žalobkyně má české státní občanství jen díky obcházení zákona. Ze skutečnosti, že dochází na doučování českého jazyka, ministerstvo učinilo logický závěr, že vyrůstá v prostředí, ve kterém je seznamována s čínskou kulturou i jazykem, první žalobkyně a její manžel jsou občany Čínské lidové republiky, při kontaktu s ministerstvem žalobkyně potřebovala tlumočnicka, její manžel nemá povolení k pobytu. K argumentaci ohledně odloučení dítěte je uvedeno, že žalobkyně nechala ve svém domovském státě druhou dceru a není zde tak důvod, aby preferovala pobyt na území s druhou žalobkyní. Nelze ani připustit, aby první žalobkyně brala druhou žalobkyni v podstatě jako rukojmí ke svému dalšímu pobytu na území a nelze tolerovat, aby v tomto smyslu měla prospěch ze svého nepřípustného jednání, kterým obcházela zákon – pokud rodič nedisponuje pobytovým oprávněním, je přirozené, aby jej do země pobytu následovalo dítě, nikoliv naopak, navíc v případě, kdy rodič nezákonně legalizoval pobyt na území. První žalobkyně si musela být vědoma toho, že jedná v rozporu se zákonem. Rozhodnutí nebrání první žalobkyni v realizaci soukromého a rodinného života, naopak v domovském státě by mohla žít se svými dětmi a je na ní, jak si pobyt upraví. Ve veřejném zájmu není, aby na území pobývali cizinci, kteří k tomu nesplňují zákonné podmínky.

[8] U ústního jednání, k němuž se nedostavil předem řádně omluvený žalovaný a které se tak konalo v jeho nepřítomnosti, žalobkyně na svých procesních návrzích setrvali. Při tomto jednání soud doplnil dokazování v tom smyslu, že byl přečten současný rodný list druhé žalobkyně, z něhož soud zjistil, že je na něm zapsán jako otec manžel první žalobkyně.

[9] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvažil takto.

[10] Podle ust. § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném v rozhodné době: „*ministerstvo ukončí rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie 1b), který sám není občanem Evropské unie, přechodný pobyt na území, pokud o to rodinný příslušník občana Evropské unie požádá. Přechodný pobyt rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, ministerstvo dále ukončí, pokud přestal splňovat podmínky uvedené v § 15a nebo přestal na území pobývat společně s občanem Evropské unie, zejména pokud občan Evropské unie ukončil svůj pobyt na území nebo mu byl přechodný pobyt na území zrušen, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života rodinného příslušníka občana Evropské unie.*“.

[11] Podle ust. § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců: „Na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel ... (c) se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství, ...“.

[12] Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců: „Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“.

[13] Žalobní body podle názoru soudu nemohou rozhodovací důvod v daném případě zvrátit. Ve vztahu k druhé žalobkyni soud vyšel ze závěru, že tato osoba nebyla účastníkem daného správního řízení, které se týkalo zrušení pobytového oprávnění první žalobkyně, neboť toto rozhodnutí tuto osobu (tedy dceru první žalobkyně) nemohlo nijak postihnout na jejích právech. V tomto správním řízení nebylo nijak rozhodováno o pobytovém oprávnění druhé žalobkyně, ta tak výrokem rozhodnutí nemohla být nijak na žádném svém právu dotčena. Proto soud žalobu druhé žalobkyně z tohoto důvodu zamítl pro její nedůvodnost. Tvzení v žalobě, že rozhodnutí znemožní druhé žalobkyni pobyt na území s ohledem na pobytový status její matky a její nezletilost, soud nepovažuje za dostatečnou k tomu, aby mohlo založit nějaké tvrzené právo; rozhodnutí se týká pouze pobytového statusu první žalobkyně. Žalobkyně v žalobě pak ani neuvádí, do jakého práva (nikoliv zájmu) druhé žalobkyně toto rozhodnutí může zasáhnout, resp. zasáhlo.

[14] Ohledně žalobních bodů, které činí první žalobkyně (dále v textu nazývána pro zjednodušení pouze žalobkyní), soud rovněž neshledal jejich důvodnost. Skutečnost, že správní orgán změnil svůj pohled na pobytový status žalobkyně, když jí nejprve v roce 2009 udělil příslušné pobytové oprávnění, které jí následně zrušil, není žádným důvodem nesouhlasu s rozhodnutím, ale skutečností, která plyne ze samotné logiky věci – žalobkyni byl pobytový status udělen na základě skutečností, které naplňovaly zákonné podmínky, o nichž bylo posléze zjištěno, že odpadly, a proto jí bylo toto pobytové oprávnění odňato. To je samotná podstata věci samé a nepředstavuje žádnou nezákonnost, když tento postup výslovně zákon předpokládá (ust. § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

[15] Pokud žalobkyně vytýká správnímu orgánu, že jako podklad využil pro své rozhodnutí výpověď osoby, která určila otcovství souhlasným prohlášením v jiném řízení, pak se o žádný nezákonný postup nejedná. Ačkoliv v obecné rovině je pochopitelné, že každé správní řízení by mělo při zjišťování skutkového stavu vycházet zejména z přímých podkladů, v daném případě, kdy žalobkyně se k podkladům správního rozhodnutí nijak nevyjádřila, nebylo žádných pochybností v tom smyslu, proč takový podklad z jiného správního řízení nevyužít pro zjištění skutkového stavu. Skutečnost, která tímto způsobem byla zjištěna, je jasná, zřetelná, a v průběhu času se nemění (účelovost uznání otcovství souhlasným prohlášením rodičů za úplatu, o čemž dále svědčí pravomocné soudní rozhodnutí, kterým tato osoba byla soudem za toto protiprávní jednání odsouzena). Pokud žalobkyně, když měla možnost k takovému podkladu namítat konkrétní skutečnosti, nic

nenamítala, je logické, že tento podklad byl ke skutkovému zjištění využit a že z něj byla čerpána zjištění, která mají vztah k rozhodovacímu důvodu v tomto správním řízení.

[16] Ohledně námitky, že rozhodnutí neposoudilo své dopady do soukromého a rodinného života žalobkyně, je nutné uvést, že žalovaný v odůvodnění sice výslovně uvedl, že těmito dopady se ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců nebude zabývat, z kontextu celého odůvodnění je však zřejmé, že tyto dopady byly konkrétně a podrobně ve vztahu k celé rodině hodnoceny (pobyt žalobkyně a jejího manžela na území, státní občanství druhé žalobkyně, další dcera první žalobkyně), nicméně žalovaná dospěla k závěru, že skutečnost, na jejímž základě bylo pobytové oprávnění žalobkyně odňato, je natolik závažná (účelovost souhlasného určení otcovství, nelegální přicestování na území), že veřejný zájem na dodržování právních povinností cizinců převažuje nad dopady tohoto rozhodnutí. Soud s takovým názorem a hodnocením souhlasí. V dané věci není možné odhlédnout od jednání žalobkyně, která příslušné pobytové oprávnění získala obcházením zákona, na území přicestovala nelegálně, a pouze tímto obcházením zákona svůj pobyt zde legalizovala. Takové jednání stejně jako žalovaný soud hodnotí jako vysoce závažné, takže dopad rozhodnutí, které příslušné pobytové oprávnění odejme, nepřeváží soukromý a rodinný život žalobkyně, která jej může nadále rozvíjet ve své domovské zemi. Podle názoru soudu tak skutečnost dopadu rozhodnutí v odůvodnění hodnocena konkrétně ve vztahu k žalobkyni byla, ač to v jednom poměrně obecném odstavci odůvodnění bylo odmítnuto, a žalobní bod tak nepovažuje za důvodný, a to ani s ohledem na poukaz na směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES.

[17] Pokud žalobkyně uváděla, že vybrala pro svou dceru pobyt v České republice, pak je nutné pouze uvést, že pro realizaci takového pobytu si musí vybrat legální možnosti, které právní řád nabízí, nikoliv takový pobyt získat obcházením zákona. Rovněž skutečnost, že do rodného listu druhé žalobkyně byl následně zapsán jako otec její biologický otec, na tomto závěru nic nemůže změnit a není žádným důvodem pro jiné skutkové zjištění, které by mohlo mít vliv na právní hodnocení příslušného jednání. Je pochopitelné, že obě žalobkyně na zdejším území mají nějaké určité vazby, když nezletilá zde chodí do školy a obě zde delší čas žijí, nicméně tato skutečnost sama o sobě neznamená, že by jejich pobytový režim neměl být vůbec nijak upraven, resp. že by stát měl úplně rezignovat na to, aby příslušná pobytová oprávnění byla vydávána na základě zákonných podmínek. Žalobkyně je v tomto smyslu za pobytový režim své nezletilé dcery zodpovědná, a pokud zde chce zůstat, musí tak učinit zákonným způsobem. Poukaz na to, že likvidaci pobytového oprávnění matky dochází k likvidaci pobytového oprávnění dcery, je tak podle názoru soudu nepřipadný, neboť pobytový status může být řešen jinými způsoby, kdy je nutné znovu zopakovat, že to byla první žalobkyně, která svou dceru této nejistotě svým jednáním vystavila. Proto se nemůže dovolávat toho, že by rozhodnutí nemělo být vydáno s ohledem na skutečnosti, které pramení z jednání první žalobkyně a které nebyly v souladu s právem (nelegální příchod na území, účelové určení otcovství k nezletilé).

[18] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 22. listopadu 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu